

ДОСВІД АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ КАФЕДРОЮ В УМОВАХ РИЗИКІВ

*М. Є. Рогоза, д. е. н., професор, завідувач кафедри економіки підприємства та економічної кібернетики
Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»*

Для досягнення стратегічних цілей університету програма розвитку враховує завдання, які логічно вписуються в його профільність діяльності, та напрями, що реалізуються на рівні кафедр. Актуальною умовою реалізації кафедрами завдань у науковій та освітній діяльності є досягнення якості дослідницького характеру на основних напрямках досліджень та освітній діяльності. Досягнення стратегічних цілей (на рівні окремої кафедри) можливо також за умови формування та розвитку підходів антикризового управління, за рахунок яких стане можливим ідентифікацію та врахування ризиків в період формування ключових підходів, які будуються на орієнтації кадрової політики спрямованої на розвиток колективу, наукової та освітньої напрямів діяльності для реалізації освітніх програм підготовки фахівців для міжнародного та вітчизняного ринку праці, оскільки актуальним є глибока інтернаціоналізація освітнього процесу, досліджень і розробок, у тому числі на базі подальшого розвитку партнерства із іноземними університетами та науковими центрами [1].

Реалізація завдань підготовки висококваліфікованих фахівців є необхідною умовою розвитку не тільки сучасної економіки технологій і знань, що потребує модернізації структури та змісту освіти, вдосконалення її якості, підвищення ефективності управління освітньою системою, інтенсифікації входження у світовий освітній простір, дієвого використання інноваційних інформаційних технологій [2], а також системного підходу у реформуванні технічного та інформаційного забезпечення навчального процесу університетом для підвищення якості освітніх послуг, що формуються кафедрами..

Сучасні виклики, які сформувало економічне середовище та глобалізаційні процеси такі як]:

– пропозиції європейських університетів на підготовку фахівців на умовах, що мають значні переваги у фінансовому та можливостях працевлаштування в країнах Європейського союзу;

– стрімкий розвиток технології, що дозволяють впроваджувати гнучке та масове навчання [2];

– зростання обсягів знань що не мають аналогів в історії розвитку людства та необхідність у гнучкості структур та реалізації освітніх програм, що є частиною підходу до вищої освіти як «до навчання протягом усього життя» швидкий перехід від елітарності до масовості, загальної доступності вищої освіти [2].

Враховання досвіду антикризового управління кафедрою передбачає в умовах стрімкого розвитку інформаційно-комунікаційних технологій необхідності орієнтації не тільки на споживчий попит, а на необхідність залучення нових джерел доходу та високої якості та чіткості стандартів.

Тому дієвим механізмом вирішення зазначених проблем є побудова єдиного інформаційного простору вищого навчального закладу шляхом формування SMART-університету, що має наступні ознаки та можливості: соціальна орієнтованість, мобільність, доступність, керованість та технологічність всіх процесів, що забезпечують діяльність вишу [2]. Ефективна реалізація вищезазначених можливостей SMART вимагає комплексності рішень щодо вирішення проблеми компетенції в суспільстві знань та дієве управління освітньою системою, сформоване технічне середовище [2]. В навчальному процесі необхідне підвищення рівня міждисциплінарності та гнучкості освітніх та дослідницьких програм, що вимагає зниження рівня міжфакультетських бар'єрів та концентрація ресурсів і зусиль на тих напрямках досліджень, розробок і підготовку кадрів, в яких особливо є необхідність та актуальність для інформаційної та інноваційної економіки держави. Системність у підходах такої діяльності забезпечує формування підприємницького університету та кафедр, який, по-суті, готовий до сприйняття ризиків при освоєнні нових напрямів та різного роду практик, результат яких не завжди відомий, а це значить – забезпечення формування інноваційного університету [1].

Список використаних джерел

1. Рогоза М. Є. Системні підходи в реалізації інформаційних технологій розвитку університету / Рогоза М. Є. / Якість вищої освіти: сучасні тенденції та перспективи розвитку освітньої діяльності вищого навчального закладу : матеріали XLI Міжнародної науково-методичної конференції (м. Полтава, 18–19 лютого 2016 року). – Полтава : ПУЕТ, 2016. – С. 25–32.

2. Рогоза М. Є. Особливості організації та системних підходів створення SMART-університету / Рогоза М. Є. // Якість вищої освіти: чинники формування конкурентоспроможності випускників : матеріали XXXIX міжнарод. наук.-метод. конф. (Полтава, 23–24 січня 2014 р.) : у 2 ч. – Полтава : ПУЕТ, 2014. – Ч. 1. – С. 17–20.

НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА «ЕКОНОМІКА ТЕРИТОРІЙ І ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД» В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ ЕКОНОМІСТІВ

***В. І. Перебийніс, д. е. н., професор кафедри економіки підприємства та економічної кібернетики
Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»***

Термін «територія» в перекладі з латини означає «земля». «Тлумачний словник української мови» подає таке розуміння терміну «територія»: 1) частина земної кулі (суходіл, води й повітряний простір над ними), що належить певній державі або входить до складу якої-небудь частини світу; частина якої-небудь країни (область, район і т. ін.); 2) земельний простір, зайнятий населеним пунктом, підприємством, установою тощо; простір, на якому поширені певні явища.

Окрім терміну «територія» вживається й поняття «регіон», під яким вважають «територіально-спеціалізовану і адміністративно окреслену частину національної економіки, яка характеризується єдністю і цілісністю суспільного відтворювального процесу» [1, с. 13]. Виділяють мегарегіони (групи країн), макрорегіони (територія країни, що включає декілька великих адміністративно-територіальних одиниць), мезорегіони (область), мікрорегіони (сільські або міські територіальні адміністративні райони) [1, с. 13–14]. Тобто, регіональна економіка обмежує розгляд територіальних утворень на рівні окремого адміністративного району області.

Втім, згідно Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» територіальна громада – жителі, об'єднані постійним проживанням у межах села, селища, міста, що є самостійними адміністративно-територіальними одиницями, або добровільне об'єднання жителів кількох сіл, що мають єдиний адміністративний центр.

Території на теренах України – переважно сільські, що потребують подальшого соціально-економічного розвитку [2; 3].